

Akt nr:

P-E1a-0129

AU\$P-E1a-0129

3-0129

3627
10

KONTRAKT.

Sedan Kungl. Maj:t den 18 juni 1910 i och för

torvläggning af vattenskadade
marker, tillhörande hemmanen
Bårdsled, Birstanten, Lerum
och Fristorp uti Väne Åraka
och Västra Ljunboms socknar,
Älfsborgs län.

Tän, enligt en af Landbrukingeniören B. Hildebrand
upprättad, af Kungl. Maj:t fastställd plan med därtill hörande kostnadsförslag, i nåder beviljat
ett låneunderstöd af fyrtusen nio hundra (4.900)
kronor, att utgå af 1910 års odlingsfond och lyftas å de tider, som Kungl. Väg- och Vatten-
byggnadsstyrelsen äger att bestämma; så, och i enlighet med Riksdagens för dylikt stats-
bidrags åtnjutande gifna, af Kungl. Maj:t gillade föreskrifter, hafva undertecknade, enligt
bilagda protokoll af den 15 juni 1908
valda till Direktion,

i och för detta företag med Kungl. Väg- och Vattenbyggnadsstyrelsen, å Kungl. Maj:ts och Kronans vägnar, afslutat följande kontrakt, hvarigenom vi å vederbörande intressenters i arbetsföretaget vägnar åtaga och förbinda oss:

§ 1.

Att arbetet, hvarvid vi äro skyldiga att underkasta oss alla de villkor och kontroller, som af Kungl. Maj:t pröfvas lämpliga och nödiga, skall utföras sålunda, att vattenafledningen och afdikningen för odlingsarbetet skola vara påbörjade före /9/ års utgång och fullbordade senast den /juli/ 1913 samt odlingen vara utförd inom den _____, allt i noggrann öfverensstämmelse med den fastställda arbetsplanen, utan att anspråk på ytterligare bidrag af allmänna medel må vidare kunna väckas; skolande vi genom kontant tillskott, materialier, arbete eller annat bidrag bestrida hvad till hela odlingsföretagets fullbordande kan erfordras utöfver det lämnade lånebidraget, samt de utförda arbetena, så länge någon del af lånet återstår ogulden, vederbörligen underhålla.

§ 2.

Att i händelse afvikelse, utan därtill erhållen vederbörlig tillåtelse, skett från den fastställda arbetsplanen,

eller arbetet, utan att anstånd med detsamma utförande blifvit af Kungl. Maj:t medgifvet, icke inom därför bestämd tid fullbordats,

eller om, innan vattenaflednings-^{och} ~~afdiknings- och odlings~~arbetet blifvit fullbordadt, afsynadt och godkänt, Kungl. Väg- och Vattenbyggnadsstyrelsen skulle finna den säkerhet, som blifvit för kontraktets fullgörande ställd, icke vidare vara nöjaktig, eller om, innan lånet blifvit genom laga kraft ägande beslut fördeladt på de hemman, hvilka för återbetalningen skola ansvara, Kungl. Statskontoret skulle finna den säkerhet, som blifvit för lånet ställd, icke vidare vara nöjaktig, och ny säkerhet, som af vederbörande myndighet godkännes, icke varder inom bestämd tid aflämnad,

eller om den bestämda annuiteten icke varder i behörig tid erlagd,

det ankommer på Kungl. Maj:t att låta inställa all vidare utbetalning af statsbidraget samt återfordra hvad däraf uppburits, att på en gång eller efter hand till Kungl. Statskontoret inbetalas inom den tid, som af Kungl. Maj:t bestämmes; och skola vi å sålunda lyftade och återburna medel jämväl erlagga fem procent årlig ränta från lyftningsdagen till dess återbetalning sker.

§ 3.

Att för den tjänsteman, som af Kungl. Väg- och Vattenbyggnadsstyrelsen eller Kungl. Landbruksstyrelsen förordnas att å arbetet verkställa besiktning, uppvisa den för detsamma gillade planen med därtill hörande plan- och profilritningar jämte de räkenskaper, hvilka blifvit förda öfver företaget, samt det eller de kontrakt om arbetets öfvertagande på entreprenad till vissa delar eller i dess helhet, som möjligen afslutats, samt att till Kungl. Väg- och Vattenbyggnadsstyrelsen aflämna uppgift å den person, åt hvilken företagets utförande i hvad det rörer själfva vattenafledningen anförtros.

§ 4.

Att, efter utfående utaf den del af lånet, som enligt särskild bestämmelse får lyftas på grund däraf att arbetet blifvit börjadt, vid hvarje af de följande lyftningstiderna, innan ytterligare lånemedel må utbeformas, hos Kungl. Statskontoret förete intyg af Kungl. Väg- och Vattenbyggnadsstyrelsen att, enligt hvad därstädes nöjaktigt styrkts, så mycket af arbetet blifvit utfördt, som skäligen kan anses motsvara hvad i förhållande till det beviljade låneunderstödet belöper å hvad af lånet redan utbeformats; och skall, så vida icke Kungl. Maj:t, med afseende å särskilda förhållanden, pröfvar skäligt annorlunda förordna, någon del af lånet i Kungl. Statskontoret inestå, intill dess vattenaflednings- och afdikningsarbetet är afsynadt och godkänt.

§ 5.

Att vid afslutande af detta kontrakt till Kungl. Väg- och Vattenbyggnadsstyrelsen öfverlämna, för att i dess arkiv förvaras, bestyrkt kopia af den gillade planen med därtill hörande plan- och profilritningar för arbetet och bestyrkta afskrifter af därtill hörande godkända betänkande och kostnadsförslag, äfvensom att, därest någon afvikelse under arbetets utförande med vederbörlig tillåtelse vidtagits, innan sista delen af låneunderstödet lyftes, till Kungl. Väg- och Vattenbyggnadsstyrelsen aflämna fullständig beskrifning jämte ritning, utvisande huru arbetet i följd af denna afvikelse utförts.

§ 6.

Att godtgöra alla kostnader utan undantag, af hvad namn de vara må, som i följd af detta lån föranledas för Kungl. Statskontoret.

§ 7.

Att för fullgörandet af detta kontrakt äfvensom för lyftade statsmedlens återbäring, i fall mot kontraktet brytes, ställa sådan säkerhet, som af Kungl. Väg- och Vattenbyggnads-

styrelsen godkännes, samt för låneunderstödet afgifva sådan skuldförbindelse och säkerhet för dess uppfyllande, som af Kungl. Statskontoret antagas.

Till yttermera visso äro häraf två lika lydande exemplar upprättade, som skedde i

Bördsled m. Åsaka den 15 februari 1911

Johann A. Andersson
Bördsled

Harl. Andersson

Frist. Garlef

Carl Staaf
Fristorp

Att Johann A. Andersson: Bördsled, Carl Andersson och Carl Staaf: Fristorp
i bägges vår närvaro egenhändigt undertecknat förestående kontrakt, intyga

Near Landblom

Adress: Brunnared Åsaka

Magnus Carlsson

Adress: Fristorp

Med stöd af Kungl. brefvet den 18 juni
1910 antager Kungl. Väg- och Vattenbyggnads-
styrelsen, i Kungl. Majts och Kronans vägnar,
detta kontrakt. Stockholm den 8 Maj 1911.

Knut Nybladh

Adress: Brunnsgränd 10

Utskrift.

Tuition av af Hmgl. Majt den 18 juni 1910 m-
angst fastställa arbetsplanen.
Stockholm den 4 oktober 1910.
holl
abr

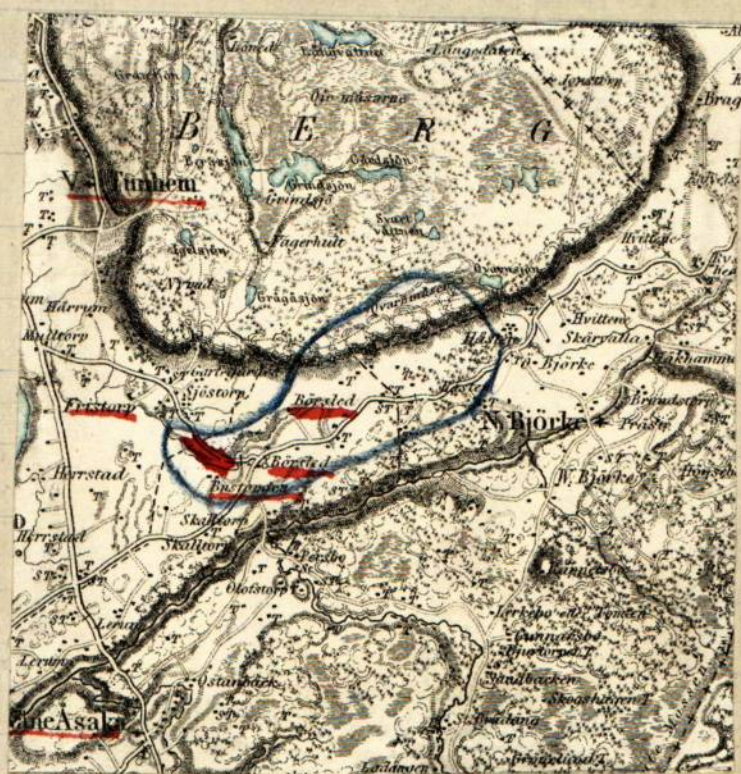
Fridolf Wijnbladstr. Sn' n° 3627
1910

O. I. Ekstrand.

P 3*0129

Förslag till förvärfvning
av väntskade marker tillhörande
hamnarna Brästad, Bröstertun, Le-
mn och Fästorp uti Väme Åraker och
Värta Tumbrens socknar, Väme härad
av Åraker län.

Översiktskarta.

1:100000

Utskrift av officiell
Kartmätning de brand

Avskrift.

Förslag till torrläggning av vattenskadade marker tillhörande hemmanen Bördsled, Bustomten, Lerum och Fristorp uti Väne Åsaka och Västra Tunhems socknar, Väne härad av Älvsborgs län.

Sedan Konungens Befallningshavande under den 8 april 1908 förordnat mig att, jämlikt föreskrifterna uti lagen om dikning och annan avledning av vatten den 20 juni 1879, förrätta syn rörande torrläggning av vattenskadade marker tillhörande ovanstående hemman, har sådan syneförrättning avslutats den 15 juni 1908, sedan undersökningarne för densamma verkställes under maj månad samma år.

Av företaget beröras följande hemman och ägare:

1/2 mtl. Bördsled Frälseg. och Västerg.	Ägare: Johan A. Andersson.
3/8 " Bustomten	" Kungl. Majt. o. Kronan.
1/4 " Lerum Uppgården	" Bengt Axelsson, Aug. Larsson och Frans Lund.
Fristorps soldattorp	" Nedanst. Fristorpsgårdar.
5/12 mtl. Fristorp Gategården	" Carl Andersson.
5/12 " Fristorp Gategården	" Carl Nilsson.
1/4 " Fristorp Bryngelsgården	" Aug. Andersson.
1/4 " Fristorp Bryngelsgården	" Carl Staaf.
11/4 " Fristorp Herregården	" Ivar Andersson.

Som samtliga intressenter med undantag av Kungl. Majt. och Kronan för hemmanet Bustomten förklarat sig till detta företags utförande önska erhålla lån ur odlingslånefonden

får jag för sådant ändamål, jämlikt förnyad instruktionen för statens lantbruksingenjörer den 11 februari 1896, härmed avgiva följande

B e t ä n k a n d e.

Orientering.

Torrlägningslägenheten är belägen strax söder om Hunneberg i östra ändan av den s.k. Tunhemslätten. Det mesta vattenflödet tillföres avloppsgraven i fråga från Hunneberg, - och avrinner vattnet efter ytterligare starka tillflöden från berget ned till Hullejön, för att därifrån genom Stallbackaån utgå till Göta Älv.

Orsaken till markens
vattenskadade skick.

Vattenskadan har sin orsak däri att avloppsgraven genom torrlägningslägenheten aldrig blivit till riktiga dimensioner upptaget samt att densamma aldrig blivit ordentligt ränsad utan fått växa och slamma igen.

Arealer och jordmån.

Arealen, som torrlägges, utgör 17,665 h:ar, därav på lånesökandes andel: 15,89 h:ar.

Jordmänen är överallt mylla på lebotten.

Avkastning och
jordvärden.

Den årliga nettoavkastningen från de nu vattenskadade markerna är uppskattad till 661,35 kronor, och årliga nettoavkastningen efter torrläggningen till 1062, 50 kronor, uppstående alltså genom torrläggningen en ökad nettoavkastning pr år av 401,15 kronor.

Efter fem för hundra motsvara dessa avkastningsbelopp ett nuvarande jordvärde av 13227,00 kronor och ett blivande jordvärde av 21250,00 kronor, alltså genom torrläggningen ett ökat jordvärde av 8023,00 kronor.

På lånesökandes andel kommer ett nuvarande jordvärde av 12003,40 kronor ett blivande jordvärde av 19130,00 kronor och således ett ökat jordvärde av 7116,60 kronor.

Kostnadsförslag.

Under bilaga litt. C bifogas kostnadsförslag för torrläggningen, slutan-

de på 5545,10 kronor. Denna kostnad utgör 69,1 % av jordförbättringsvärdet.

Nederbördsområde
och vattenmängder.

Nederbördsområdet är icke av sådan betydelse att någon särskild beräkning för framrinnande vattenmängd behöver förekomma. Strax nedanför den punkt, där denna torrläggning börjar, ökas nederbördsområdet med avsevärd areal på Hunneberg.

Lutningar och dimensioner.

Torrlägningsarbetet börjar 150 m. nedanför Fristorps Herregårds gräns mot Tunhems fattiggård, Bottenlutningen utlägges härifrån med 0,5:1000 till en punkt belägen 100 m. ovan fixpunkten på Fristorps soldattorps mark sidolutning 1:1,5, - bottenbredd 1,00 m. Bottenbredden kunde i vanliga fall inskränkts till 0,60 m., men som stundom (icke årligen visserligen) bakvatten kan inverka å denna sträcka från Hallsjön, när samtidig flod inträffa i Göta Älv och Hallsjön, bjuder försiktigheten att öka bottenbredden som nämnts.

Från nämnde punkt tages bottenlutningen 1:1000 till punkten n:o 6 å Bördsled Fräsegårdens mark, där grävningen slutar. Sidolutning 1:1,5, - bottenbredd 0,60 m. I berg tages bottenbredden 1:40 m.

Den nya avloppsgraven följer den nuvarandes läge å marken med undantag för sträckan n:o 18 - n:o 20, där avloppsgraven böjes ned i rågången emellan de båda Fristorp Bryngelsgårdarne.

För torrläggningens fullständiggande gräves ett sidodike i gränsen emellan Bryngelsgården och Gategården upp till Carl Nilssons ägor i Gategården, Detta dike gräves 1,20 m. djupt, - 0,60 m. i botten och 3,00 m. i dagen.

Broar.

I följd av avloppsgravens omgrävande erfordras att tre stycken broar uti privata vägar ombyggas. Dessa broar byggas med fästen av sten och 1,40 m. mellanrum emellan stenmurarne samt överbyggnad av trä eller stenhällar, om tillräckligt långa sådana kunna anskaffas.

Avdikningens

effekt.

Genom de föreslagna torrläggningärbetenas utförande icke endast skyddas de vattenskadade markerna från översvämning, utan bliva de även så torrlagda att de med fördel kunna täckdikas.

Torrläggningens

laglighet.

Emot torrläggningeföretaget möter intet laga hinder. Den verkställda syneförrättningen har vunnit laga kraft.

Som inga av de föremål eller omständigheter, vilka uti Kungl. Kung. den 31 december 1879 anföras såsom kunnande utgöra hinder från det allmännas sida mot vattenavledning m.m., av detta företag beröras, synas skäl icke föreligga att för detta fall sådant tillstånd söka.

Arbetets

utförande.

Hela torrläggningsarbetet bör vara fullständigt fullbordat inom två år, sedan lån ur odlingslånefonden beviljats.

De torrlagda markernas

skötsel.

Då samtliga marker, som skola torrläggas, redan äro såsom åker odlade, lär intet särskilt vara att föreskriva beträffande deras skötsel.

Liknande med statsmedel

understött företag i närheten.

För hemmanen Håsten och Bördsled Östergård uti Norra Björke och Väne Åsaka socknar ligger ansökan inne hos Kungl. Majt. om lån ur odlingslånefonden.

Företaget är vid syneförrättningen behandlat såsom vattenavledningsföretag, vadan alltså Kronan, om densamma ingår i företaget, får betala sin kostnad och kronoarrendatorn får jämlikt för honom gällande kontrakt sitt arrende ökat med fem procent på det belopp, kronan får utgiva. Kronans deltagande i lånet är sålunda i varje fall uteslutet.

Övriga intressenter önska emellertid lån ur odlingslånefonden och då företaget är synnerligen nödigt och nyttigt, får jag därför vördsam

Vördsamt tillstyrka att till vaderbörande sökande må i nåder beviljas ett lån ur odlingslånefonden motsvarande deras andelar i torrlägningskostnaderna. Som kronohemmanet Bustomten deltagit i företaget med 11,30 %, får jag därför tillstyrka, att till övriga sökande må beviljas ett lån ur odlingslånefonden motsvarande 88,70 % av den beräknade torrlägningskostnaden kronor 5545,10,- alltså ett lån på 4900,00 kronor.

Detta betänkande åtföljes av:

- 1:o) Översiktskarta i skalan 1:1000000
- 2:o) Tabell. bil.litt.A.
- 3:o) Ägobeskrivning, bil.litt. B.
- 4:o) Kostnadsförslag, bil.litt. C.
- 5:o) Avskrifter av protokoll, utlåtande och hävdeförteckning med uppskattningslängd från syneförrättningen, bil.litt. D.
- 6:o) Bevis att syneförrättningen vunnit laga kraft, bil.litt. E.
- 7:o) Plankarta i skalan 1:4000.
- 8:o) Profil - och sektionsritningar.
- 9:o) Brorritningar.

Vänernsberg den 20 Januari 1910.

Ex officio.

Bror Emil Hildebrand.

Vidimeras ex officio:

Bror Emil Hildebrand

anskrift

Tabell.

Polys. t. a.

	Hela areals - mingsområde.				Landsöskandens areal.			
	tv: ar		värde tunn		tv: ar		värde tunn	
Totalt vid undersökningen be- fintliga sticket utgöres areals- mingsområdet av: åker								
	17	66.5	13227	-	15	89	12003	40
Genom de föreslagna arbetenas utförande förändras samman- område till åker (förbättras gen. förslagsningen)								
	17	66.5	2125	-	15	89	1912	-

Värmdö den 20 Januari 1910.

Per Emil Hildebrand

Utdienerat per afficio
Per Emil Hildebrand

Agrobekrivning

Beskrifning och värderingslämning över vännestånd, mark, tillhörande nedanstående löseskanska hemman.

Hemman- nr.	Hemmans. lägen- hetens samt ägares namn m.m.	A - r - e - a - l.					Trafikbete ing- ens värde genn arbitreringar			
		Åker	Bliv. äng	Öd- ning från äng	Ämmen mark	Öd- ning mark	Öd- ning mark	Öd- ning mark		
1/2	Brändes Träsk o. Tröterp.									
	Johan A. Andersson.	69.5	-	-	-	-	-	-	3653	80
1/4	Lerum Uppgirden,									
	Brigt Andersson, Ängst									
	Larsson o. Frans Lund	91.5	-	-	-	-	-	-	4886	0
	Fristorps soldattrup	29.	-	-	-	-	-	-	118	80
5/12	Fristorp Östergirden,									
	Carl Andersson.	26.35	-	-	-	-	-	-	1151	60
5/12	Fristorps Östergirden,									
	Carl Nilsson	26.5	-	-	-	-	-	-	69	-
1/4	Fristorp Brunnsgirden									
	Ang. Andersson.	90	-	-	-	-	-	-	405	60
1/4	Fristorp Brunnsgirden									
	Carl Staaf	91.5	-	-	-	-	-	-	440	80
1/4	Fristorp Herrgirden,									
	Isak Andersson	322	-	-	-	-	-	-	786	40
	Summan	1589.0	-	-	-	-	-	-	7116	60

Gävneborg den 20 Januari 1910.

Pro. Emil H. Lundström,

Utdieneras p. officio

Brokhuuslidenström

Översikt

Prislagg. s. 11. c.

Kostnadsförslag.

nr	läge	lämpning	bredd	höjd	arbete	kv.	a	kv.	kv.	kv.
Stück	m.	m.	m.	m.		m.	hr.	hr.	hr.	hr.
Förslag ringkostnad										
1) Avloppsarbet A - B.										
6		1.20	0.60	4.20						
-7	100.0	1.25	.	4.35	tern	100.0	0.60	60	-	
-8	100.0	1.25	.	4.35	"	227.	.	136	20	
-9	100.0	1.25	.	4.35	"	244.	.	146	40	
-10	100.0	1.25	.	4.35	"	212.	.	127	20	
-11	100.0	2.15	.	7.45	. o. sten	237.	1:	237	-	
-12	100.0	2.45	.	7.95	"	300.	2:	600	-	
-13	100.0	2.05	.	6.75	"	308.0	0.60	184	80	
		1.40			berg	8.	5:	40	-	
-14	100.0	1.50	0.60	5.10	tern, sten	274.0	1:	274	-	
-15	100.0	1.40	.	4.80	"	264.0	0.60	158	40	
		1.40			berg	35.0	5:	175	-	
-16	100.0	1.35	0.60	4.65	tern	217.0	0.60	130	20	
-17	100.0	1.35	.	4.65	"	220.	.	132	-	
-18	100.0	1.25	1.00	4.75	"	223.	.	133	80	
+12	12.0	1.25	.	4.75	"	24.0	.	14	40	
-19	100.0	1.30	.	4.90	"	372.	.	223	20	
-20	100.0	1.45	.	5.35	"	422.	.	253	20	
-21	100.0	1.65	.	5.95	"	316.0	.	189	60	
-22	100.0	1.60	.	5.80	"	357.	.	214	20	
-23	100.0	1.55	.	5.65	"	318.	.	190	80	
-24	100.0	1.40	.	5.20	"	257.	.	155	40	
-25	100.0	1.30	.	4.90	"	200.	.	120	-	
-26	100.0	1.15	.	4.45	"	180.0	.	108	-	
-27	100.0	1.25	.	4.75	"	200.	.	120	-	
-28	100.0	1.40	.	5.20	"	178.0	.	106	80	
-29	100.0	1.25	.	4.75	"	123.0	.	73	80	
+50	50.0	-	.	-	"	24.0	.	14	40	
Trot.								4338	80	

nr	längd	djup	bredd	arbete	tim	ä	kostnad	summa
från	m	m	m		m	tr		
				typst.			41338 80	
				3 st. bror			300 -	
						gen	4638 80	
				tilägg 10% till förestående			462 90	
				Summa kostnad				5101 70
				2) Sidvatten till c.				
54.0	1.20	0.60	3.0	lera	97.0	0.50	48 50	
				tilägg 10% till förestående			4 90	
				Summa kostnad				53 40
				3) Förrättningskostnad			-	400 -
				Totalt summa försläppningskostnad				5555 10

Vänersborg den 20 januari 1910.

Peter Emil Hildebrandt

Det arbetsplanens fastställda kost-
nader beräknats samman:

för vännafteamningen	kr.	5155. 10
förrättningskostnaden	"	400. -
Summa		5555. 10

Hochborn den 4 oktober 1910.

h. 201

Raymar Perotom

f. Begravningsfrö.

Vidmaras ex officio

Emil Hildebrandt

Protokoll fört vid syneförrättning, i enlighet med föreskrifterna uti lagen om dikning och annan avledning av vatten den 20 Juni 1879 rörande torrläggning av vattenskadade marker tillhörande hemmanen Bördsled, Bustomten, Lerum och Fristorp uti Väne Åsaka och Västra Tunhems socknar Väne härad av Älvsborgs län.

År 1908, den 3 Juni klockan två efter middagen, inställ de sig under tecknad, lantbruksingeniör, hos Johan Adersson i Bördsl ed dit detta sammanträde var kungjort, varefter förhandlades som följer:

§1.

Ansöknigen till denna förrättning samt Länsstyrelsens med anledning av densamma utfärdade förordnandeuppl ästes. (Bil. litt. A).

§2.

Sammanträdet befanns i laga ordning kungjort och voro sakägarna dessutom särskilt kallade . Såsom närvarande atecknades: lantbrukarne Johan A. Andersson i Bördsled, J. A. Olsson arrendator av Bustomten, Bengt Axelsson, August Larsson o ch Frans Lund ägare av Lerum Uppgård. Carl Andersson och Carl Ståsson i Fristorp Gategård. August Andersson o ch Carl Staafi Fristorps Bryngelsgården samt Ivar Andersson i Fristorp Herregården. Såsom ombud för Kungl Majt. och Kronan var närvarande Kommissarien A. D. Berggren i Trollhättan enligt förordnande av den 20 Maj 1908.

Såsom godemän voro tillkallade och närvarande skiftesgodemännen O. G. Johansson i Prästtorp o ch A. Svensson i Östbjörke, båda inom Norra Björke socken.

§3.

Framställd fråga om någoh jävsanmärkning förekom emot förrättningsmannen eller de gode männen , besvarades med :nej.

§4.

Förrättningsmannen redogjorde för företaget samt för de undersökningar han med anledning av det erhållna förordnandet låtit verkställa. Plankarta över de vattenskadade markerna framvisades även som profilritningar med kostnadsförslag för torrläggningens verkställande.

§5.

Härefter tillkännagav förrättningsmannen, att synemännen nu genast komme att verkställa uppskattning av den förbättring, som torrläggningens verkställande komme att beredas de nu vattenskadade markerna samt att nytt sammanträde i saken komme att hållas hos Johan Andersson i Bördsled måndagen den 15 Juni innevarande år, klockan tre eftermiddagen, varefter dagens sammanträde förklarades avslutat. Bördsled den 3 Juni 1908.

Ex officio

Bror Emil Hildebrand.

A. S^vensson.

O. G^s Johansson.

§6.

År 1908, den 15 Juni, klockan efter middagen, fortsattes denna förrättning hos Johan Andersson i Bördsled och antecknades då såsom närvarande: Johan Andersson i Bördsled, Carl Andersson i Fristorp i Gartegården, arrendator J. A. Olsson på Bustomten samt Bengt Axelsson och August Larsson i Lerum. Såsom Kronombud var närvarande Kommissarien A. D. Berggren i Trollhättan och voro samma gode män som vid förra sammmanträdet tillstades.

§7.

Synemännens hävdeförteckning och uppskattningslängd företeddes och upplästessammandraget och repartitionslängden.

§8.

Härefter enades synemännen om närslutna Utlåtande, vilket för de närvarande upplästes.

§9.

Till styrelse för detta företag valdes: Johan A. Andersson i Bördsled Frälsegården, Carl Andersson i Fristorp Gartegården samt Carl Staaf i Fristorps Bryngelgården.

§10.

Handlingar och ritningar rörande denna förrättning skulle förvaras hos Johan Andersson i Bördsleds Frälsegården och skulle samma man även vara syssloman för företaget enl. § 74 i dikningslagen.

§11.

Intressenterna beslöto att som hjälp till detta företags utförande söka erhålla lån ur statens odlingslånefond och uppdrags åt den valda styrelsen att sådant lån söka, lyfta, kvittera samt mot

redovisning förvalta. Samma styrelse bemyndigades även att, för gäldande av nu förestående utgifter samt för att kunna påbörja arbetet å intressenternas i företaget vägnar, i lämplig penninginrättning eller annars upptaga lån inom kostnadsförslagets summa att vid statsmedelns utbekommande genast återbetala.

§12.

Styrelsen bemyndigades att där så funnes nödigt anlita Statens Lantbruksingeniör i länet för kontroll eller råd.

§13.

Sedan härefter §§ 51 och 52 uti nu gällande dikningslag blivit för de närvarande uppläste samt ingen, på förfrågan hade något vidare att till detta protokoll anföra, förklarades nu denna syneförrättning avslutad.

Bördsled den 15 Juni 1908.

Ex officio

Bror Emil Hildebrand

A. Svensson

O. G. Johansson

Vidimeras ex officio

Bror Emil Hildebrand.

Vidimeras ex officio
Bror Emil Hildebrand

Som förening icke lämpligen kunde åstadkommas rörande det företag som avser torrläggning av vattenskadade marker tillhörande Bördsled, Bustomten Lerum, Fristorp Gartegården, Bryngelsgården, herregården samt Fristorps Soldattorp uti Väne Åsaka och Västra Tunhems socknar Väne härad av Älvsborgs län, få synemännen rörande detta företag härmed avgiva följande

U t l å t a n d e.

Företaget är ett vattenavdikningsföretag.

Emot företaget möter intet laga hinder.

Företaget avser att genom förstörande av det genom ifrågasvarande hemmansdelar framgående vattendraget icke endast skydda de nu vattenskadade markerna från översvämningar utan även så torrlägga dem att de med fördel kunna täckdikas.

Förrättningsmannen har upprättat plankarta över dessa vattenskadade marker och därvid såsom vattenskadad medtagit all mark belägen inom 1,20 m. höjd över vattendragets medelvattenstånd jämfört med en kurva belägen 0,60 m. över högvattenståndet.

Förrättningsmannen har upprättat förslag till denna torrlägnings verkställande. Grävningen börjar 150 m. nedanför Fristorps Herregårds gräns mot Västra Tunhems Fattiggård. Bottenlutningen utlägges härifrån med 0,5 : 1000 till en punkt 100 m. ovan fixpunkten på Fristorps Soldattorp s

mark. Bottenbredd 1,00 m., sidolutning 1:1,5. Från nämnde punkt tages bottenlutningen till 151000 upp till punkten N:o 6 på Bördsled Frälsegd. mark (100 m. nedanför landsvägen) där grävningen slutar. Bottenbredd på denna sträcka 0,60 m. (i berg 1,40 m.) sidolutning 1:1,5. Den nuvarande ån flyttas i gränsen mellan Fristorp Bryngelsgårdane, såsom plankartan visar. För torrläggningens fullständiggande gräves ett sidodike i Gränsen emellan Bryngelsgården och Gartegården upptill Carl Nilssons äggst i Gartegården. Där broar nu finnas ombyggas sådana. Synemännen hava uppskattat den förbättring, som genom denna vattenavlednings utförande beredes de nu vattenskadade markerna. Synemännen hava härvid sökt bestämma dessa markers nuvarande nettoavkastning pr. år och den årliga nettoavkastning de kunna anses lämna fullt torrlagda.

Synemännen hava härvid i främsta rummet fäst avseende våd markernas respektive höjdlägen över den bestämmande vattenytan, men även vid deras naturliga beskaffethet och belägenhet i övrigt.

Med anledning av vad sålunda förekommit få synemännen rådgörande detta företag bestämma följande:

1/ Den av förrättningsmannen upprättade plankartan skall ligga till grund för beräkningen av den areal, med vilken varje intressent skall i företaget deltaga.

2/ Den av förrättningsmannen upprättade förslaget till torrläggningens verkställande skall vid arbetets utförande noggrant följas.

3/ Företaget betraktas såsom en samfällighet och delas gemensamma kostnader nu och för framtiden intressenterna emellan, efter som var och en av dem genom företaget erhåller förbättrad mark, sådan denna förbättring finnes uträknad uti synemännens hävdeförteckning och uppskattningslängd med den därtill fogade repartitionslängden.

4/ Gemensamma kostnader nu vid arbetets utförande äro: kostnaden för avloppskanalens upptagande efter hela dess sträcka, kostnaden för sidodiket, kostnaden för broarnes ombyggande, för de ersättningar som förekomma samt kostnaden för syneförrättningen.

Gemensamma kostnader för framtiden äro kostnaderna för underhållet av avloppsgraven och sidodiket.

5/ Hela torrlägningsföretaget skall vara fullständig t fullbordat inom två år, efter sedan detta utlåtande vunnit laga kraft.

6/ Den uppkastade jorden får ej läggas närmare kanalens nya kanter än 1,50 m. Sten och berg får ej uppläggas på åkerjord. Tillstötande diken få ej med jord igenfyllas.

7/ Den uppkastade jorden skall från åker vara borttagen inom sex år sedan torrläggningen fullbordats, och svarar härvid varje jordinnehavare för sin jord utan ersättning.

8/ I ersättning för åkerjord, som till avloppskanalens förstorande åtgärder betalas till vederbörande jorägare efter ett pris av 400 kronor pr hektar för sträckan genom Fristorpsgårdarnes ägor och ~~ägor~~

efter 300 kronor pr. hektar för övriga sträckor, enligt särskild längd.
För jord, som till sidodiket åtgår betalas ingen ersättning.

Till Carl Staaf i Bryngelsgården eller hans rättsinnehavare såsom innehavare av nämnda gård betalas ersättning med 50 kronor för fyllande av gamla årennan.

9:o) För annan skada eller intrång, som genom torrläggningens utförande i övrigt, _ med nödvändighet_ vållas, betalas ingen ersättning.

10:o) Avloppskanalen o ch sidodiket skola genom den valda styrelsens försorg för framtiden grundligt ränsas. minst vart fjärde år. Vid sådana tillfällen uppkastat räs bortföres genast av vederbörande jordinnehavare utan ersättning.

Beträffande missnöjes anmälade emot denna förrättning och förrättningens fullföljande gent emot anmält missnöje hänvisas till §§ 51 och 52 uti lagen om dikning och annan avledning av vatten den 20 Juni 1879.
Bördsled den 15 Juni 1908.

Ex officio

Bror Emil Hildebrand

A. Svensson.

O. G. Johansson.

Vidimeras ex officio

Bror Emil Hildebrand.

Vidimeras ex officio
Bror Emil Hildebrand

Autkrift.

Hädeförklaring af uppskrifningstället öfver vännenskalade muskel. Träskarna
härmanne. Bödsled, Bostonen, Lorum, Fristopp Gateriden, Bryngelgiden o. Hersegiden
uti Vännens Asaka och V. Tunheus sorken, Vännens Lorum och Olorbong led.

[illegible]

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.
	<u>Repartition</u>								Summa		Procent
1/2	Prästled J. A. Andersson								182 64	med	45.34%
3/8	Prästleden, Kromm								4532		11.30 %
1/4	Lerm								2443		6.09%
	Fristrops soldatung								594		1.48 %
1/2	Fristrops Gåter Carl Andersson								5758		14.35%
1/2	Dr Carl Nilsson								345		0.86%
1/4	Dr Propgelsz. Aug. Andersson								2028		5.06 %
1/4	Dr Carl Haaf								2204		5.49%
1/2	Dr Herreg. Trar Andersson								3742		9.63%
	Summa								40115	-	100.00 %

Prästled den 15 juni 1908.

Per Emil Hildebrand

Utdieneras på officiell
 Montveid Hildebrand

avskrift.

Bil. till C.

Att såvitt här föras anteckningar utifrån, mörskje
mötet af landbruksingenjören B. E. Hildström
föreläsa, den 15. juni 1908 avslutad ny föreläsning,
för förläggning af väteutskadade marker, tillhörande
de kommunerna Hästen, Bräslöv, m. fl. i Norra Björke,
Väme - Åsaka och Västra Torsbarns socknar af Väme härad
och bifogt inom lapp tid anmält till Hovmogens
Befallningshavande i Årströps län, tetygas
Vämeborg i landstamstift den 1 Mars 1909.

Et officier

L. Th. Jansson.

Hörn.

Lören 0,50

Hpl. 0,50

Som en krona.

Vämeborgs officier

Stenlundhedebrandt

Godkänt d. 1, 1912 4033
11

BEVIS

om verkställd afsyning å

"Torrläggning af vattenskadade marker, tillhörande hemmanen Börsled, Bustomten, Lerum och Fristorp uti Väne Åsaka och Västra Tunhems socknar, Älfsborgs län."

✓ Planen fastställd den 18 Juni 1910.

✓ Statsbidrag: lån ur 1910 års odlingslånefond,
kronor fyratusenniohundra (4.900).

✓ Kontrakt om arbetets utförande antaget den 8 Maj 1911.

✓ Fastställd arbetstid till den 1 Juli 1913. *Lugen odl.*

✓ Beräknad kostnad enl. fastställda kostnadsförslaget,
kronor femtusenfemhundrafemtiofem (5.555) och 10 öre.

Vid af undertecknad den 26 September 1911 verkställd slutbesiktning af ofvan angifna arbete har detsamma befunnits utfördt i nära öfverensstämmelse med fastställda arbetsplanen, och kan arbetet i sin helhet sålunda till godkännande förordas.

Göteborg den 24 Oktober 1911.

Antons Rydman

Kapten, Distriktsingenjör.

Stämpel: 0,50 kr.

Lösen: 1,50 kr.

Summa 2,00 kr.

I n t y g.

På grund av verkställd kontroll får jag härmed intyga, att det arbete, som avser torrläggning av vattenskadade marker tillhörande hemmanen Börsled, Bustomten, Lerum och Fristorp uti Väne Åsaka och Västra Tunhems socknar av Älvsborgs län, till vilket arbete Kungl. Majt. i nåder beviljat ett lån ur odlingslånefonden å 4900 kronor, nu är så fullbordat, att endast efterränsning återstår.

Med anledning härav tillåter jag mig vördsamt tillstyrka, att av det beviljade odlingslånet nu genast till vederbörande må utbetalas 4000 kronor samt att återstoden må innestå, tills arbetet blivit officiellt avsynat och godkänt.

Vänersborg den 17 februari 1911.

Ex officio

E. O. Wickström